УДК 070.1:004.738.5
DOI https://doi.org/10.32782/2709-3093/2026.5/40

Кодацька Н.О.
https://orcid.org/0000-0003-0516-5333
Університет митної справи та фінансів

ВІЗУАЛЬНИЙ СТОРІТЕЛІНГ В ОНЛАЙН-МЕДІА: ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО НАРАТИВУ В УМОВАХ ПЛАТФОРМІЗАЦІЇ

У статті досліджено особливості візуального сторітелінгу в сучасних онлайн-медіа в умовах платформізації медіакомунікацій. Розглянуто трансформацію журналістського наративу під впливом цифрових платформ, алгоритмічного поширення контенту, мобільного споживання інформації та зростання ролі візуальних форматів у взаємодії з аудиторією. Визначено, що візуальний сторітелінг у цифровому середовищі охоплює фотографію, відео, інфографіку, анімацію, інтерактивні елементи, мультимедійні лонгріди, вертикальні відео, сторіз і каруселі зображень. З'ясовано, що платформізація змінює традиційну лінійну модель журналістської розповіді, перетворюючи її на мультимодальний, фрагментований, інтерактивний і платформно адаптований наратив. Акцентовано на посиленні ролі першого візуального кадру, заголовка, підпису, монтажу та емоційного залучення аудиторії. Окреслено основні професійні й етичні виклики використання візуального сторітелінгу: залежність редакцій від алгоритмічних механізмів, ризики спрощення складних тем, маніпулятивного впливу, втрати контексту, порушення приватності, проблеми верифікації та маркування штучно створеного контенту. Проведено емпіричний аналіз форматів візуального сторітелінгу на вебсайтах регіональних медіа «Вісті Придніпров'я», Dnipro.media та «Місто і річка» за період 1–30 червня 2026 року. На підставі проведеного якісного контент-аналізу матеріалів встановлено, що всі три редакції використовують візуальний компонент як невід'ємний елемент цифрової журналістики, проте ступінь його інтеграції в журналістський наратив суттєво відрізняється. Визначено, що перехід від ілюстративного використання зображень до повноцінного візуального сторітелінгу є одним із ключових напрямів розвитку сучасних регіональних онлайн-медіа. Обґрунтовано необхідність поєднання технологічної адаптивності онлайн-медіа з журналістськими стандартами, етичними принципами та критичним ставленням до платформних показників залучення. Практичне значення дослідження полягає у можливості застосування його положень у роботі редакцій, підготовці журналістів і розробленні навчальних курсів із візуальної комунікації.

Ключові слова: *візуальний сторітелінг, онлайн-медіа, платформізація, журналістський наратив, мультимедійна журналістика, візуальна комунікація, аудиторна взаємодія.*

Постановка проблеми. Цифрова трансформація медіасфери зумовила істотні зміни у способах створення, поширення та споживання журналістського контенту. Якщо традиційна журналістика переважно спиралася на текстову форму подання інформації, то сучасні онлайн-медіа дедалі активніше використовують візуальні засоби: фотографію, відео, інфографіку, анімацію, інтерактивні карти, мультимедійні спецпроєкти, вертикальні ролики, сторіз і каруселі зображень. Унаслідок цього журналістська історія перестає бути виключно лінійним текстовим повідомленням і набуває ознак мультимодального наративу, у якому зміст формується через взаємодію слова, зображення, звуку, дизайну та цифрової навігації.

Важливим чинником таких змін є платформізація – процес, за якого цифрові платформи визначають технічні, алгоритмічні, комунікативні та економічні умови функціонування медіа. Соціальні мережі, відеоплатформи, месенджери та пошукові системи не лише забезпечують поширення журналістських матеріалів, а й впливають на їхню форму, темп, тривалість, візуальне оформлення та способи взаємодії з аудиторією. У платформному

© Кодацька Н.О., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

середовищі медіа мають адаптувати контент до мобільного перегляду, коротких форматів, вертикального відео, алгоритмічного ранжування та метрик залучення. За таких умов візуальний сторітелінг стає одним із ключових інструментів медіакомунікації. Його функція полягає не лише в ілюструванні тексту, а й у створенні самостійної наративної логіки. Візуальний матеріал може структурувати історію, формувати емоційний акцент, пояснювати складні явища, персоналізувати суспільно важливі теми та стимулювати аудиторну взаємодію. Водночас посилення ролі візуального контенту супроводжується низкою ризиків: фрагментацією повідомлення, пріоритетом емоційного ефекту над контекстом, залежністю від алгоритмів, маніпулятивним використанням зображень, поширенням неперевіреного або синтетичного візуального контенту.

Отже, актуальність дослідження зумовлена потребою комплексно осмислити трансформацію журналістського наративу в умовах платформізації та визначити місце візуального сторітелінгу в сучасній структурі онлайн-медіа. Особливо важливим є аналіз того, як платформні формати впливають на способи подання інформації, роль журналіста, функції візуального контенту та взаємодію медіа з аудиторією.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика візуального сторітелінгу в онлайн-медіа формується на перетині досліджень цифрової журналістики, мультимедійної комунікації, візуальної культури та платформізації. У науковій літературі можна виокремити кілька взаємопов'язаних напрямів: осмислення мультимедійного наративу, вивчення платформного впливу на редакційні практики та дослідження аудиторної взаємодії. Теоретичні засади трансформації журналістики в цифровому середовищі розкрито у працях, присвячених конвергенції, інтерактивності та мультимедійності. Д. Домінго звертає увагу на суперечність між нормативним уявленням про інтерактивність як ключову ознаку онлайн-журналістики та її фактичним використанням у редакційній практиці [5]. Дослідник показує, що технологічні можливості не автоматично змінюють журналістські процедури, оскільки їхнє застосування залежить від професійних норм, організаційних умов і редакційної культури. Наративні можливості мультимедійної журналістики досліджує К. ван Крікен на прикладі мультимедійного проєкту Snow Fall. Авторка доводить, що цифрова історія створює ефект занурення завдяки поєднанню тексту, фотографії, відео, графіки, дизайну та навігаційних рішень. Особливого значення набувають послідовність подання матеріалу, реконструкція сцен, персоналізація досвіду героїв і взаємодія різних модальностей. Цей підхід дає підстави трактувати візуальний сторітелінг не як додаток до тексту, а як спосіб організації цілісного журналістського наративу [6].

Вітчизняні дослідження цифрової журналістики дедалі активніше звертаються до проблем мультимедійності, інтерактивності, трансмедійного сторітелінгу, візуальної комунікації та впливу цифрових платформ на редакційні практики. Водночас поняття платформізації як комплексного процесу, що визначає не лише канали поширення, а й структуру, візуальну форму та наративну логіку журналістського матеріалу, ще потребує системного осмислення в українському журналістикознавстві. Одним із важливих напрямів є дослідження трансмедійного та мультимедійного сторітелінгу. С. Азєєв розглядає трансмедійний сторітелінг як синергію журналістських жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ [1]. Дослідник акцентує на зв'язку між конвергенцією медіа, кросмедійним поширенням контенту, лонгрідами та новими способами організації журналістської історії. Специфіку візуального сторітелінгу у відеоконтенті аналізує А. Подосян. На матеріалі журналістики рішень автор показує, що аудіовізуальні формати можуть поєднувати інформування, емоційне залучення, пояснення проблеми та демонстрацію можливих способів її подолання [3].

Окремий блок наукових праць присвячений базовим характеристикам онлайн-медіа – інтерактивності, мультимедійності та гіпертекстуальності. Д. Загорулько пропонує розглядати ці властивості як взаємопов'язані, але не тотожні характеристики цифрової журналістики [4]. Візуальний вимір журналістського матеріалу розглядає Є. Бірюкова у дослідженні функціональності фотографій у сучасній українській пресі [2]. Авторка аналізує фотографію як складову креолізованого тексту та підкреслює її роль у посиленні сприйняття повідомлення. Фотографія в такому підході виконує не лише ілюстративну, а й інформаційну, емоційну, композиційну та смислотворчу функції. Цей висновок є принциповим для дослідження візуального сторітелінгу, оскільки підтверджує необхідність аналізувати співвідношення тексту й зображення як єдину наративну конструкцію.

Постановка завдання. Метою статті є визначення особливостей трансформації журналістського наративу під впливом візуального

сторітелінгу в онлайн-медіа в умовах платформізації. Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких завдань: уточнити зміст поняття «візуальний сторітелінг» у контексті онлайн-журналістики, охарактеризувати платформізацію як чинник трансформації медіаконтенту, визначити основні формати візуального сторітелінгу, проаналізувати зміни у структурі журналістського наративу, окреслити професійні та етичні виклики використання візуального контенту в цифровому середовищі.

Виклад основного матеріалу. Візуальний сторітелінг у журналістиці є способом створення й поширення журналістської історії, у якому візуальні елементи – фотографія, відео, інфографіка, ілюстрація, анімація або поєднання цих компонентів – беруть участь у формуванні змісту повідомлення. На відміну від традиційної моделі, де зображення виконує лише ілюстративну функцію щодо тексту, візуальний сторітелінг передбачає, що зображення може бути самостійним носієм фактів, емоцій, просторового контексту, часової послідовності та авторської інтерпретації події.

У сучасній журналістиці візуальний сторітелінг доцільно розглядати як мультимодальну форму комунікації. Її зміст формується не одним кодом, а взаємодією тексту, зображення, звуку, графіки, монтажу, навігації та інтерфейсу цифрової платформи. Текст пояснює факти й надає контекст, фотографія створює ефект присутності, відео передає динаміку події, інфографіка структурує дані, а карта демонструє просторові зв'язки. У сукупності ці елементи формують цілісний журналістський наратив [1].

Візуальний сторітелінг не зводиться до естетичного оформлення матеріалу. Його головне завдання полягає у смисловій організації інформації. Візуальний елемент може визначати точку входу в історію, показувати героя, фіксувати наслідки події, пояснювати складний процес, порівнювати дані або допомагати аудиторії співвіднести окремий факт із ширшим соціальним, культурним чи просторовим контекстом. Теоретичною основою візуального сторітелінгу є поняття наративу як організованої розповіді про події, героїв, конфлікти, причини, наслідки та зміни. У журналістиці наратив не обмежується послідовним викладом фактів: він формує логіку, за якою аудиторія розуміє подію, визначає її значущість і співвідносить із власним досвідом. Особливість візуального наративу полягає в тому, що він може передавати історію через один кадр або через послідовність зображень. Фотографія, навіть будучи статичною, здатна містити часовий вимір: вона фіксує наслідок події, вказує на те, що відбулося до моменту зйомки, або створює очікування подальшого розвитку. У фотоісторії чи фоторепортажі часовий вимір посилюється завдяки добору, чергуванню та монтажу кадрів. Саме послідовність зображень дозволяє показати розвиток події, зміну стану героя, трансформацію простору або логіку певного процесу [2].

Візуальний наратив формується через кілька взаємопов'язаних компонентів: героя або об'єкт історії, подію чи проблему, простір, часову перспективу, конфлікт або напруження, візуальну деталь, авторську точку зору, текстовий супровід. У журналістському матеріалі ці елементи не завжди подаються прямо, проте саме вони забезпечують цілісність і зрозумілість історії. Для візуального сторітелінгу важливою є не лише наявність зображення, а й його функція. Якщо фотографія лише дублює заголовок або формально супроводжує текст, вона має ілюстративний характер. Якщо ж зображення додає новий факт, демонструє доказ, передає емоційний стан героя, пояснює просторовий контекст чи організовує послідовність події, воно стає повноцінним елементом наративу.

Ефективний візуальний сторітелінг ґрунтується на чіткій редакційній логіці. Насамперед журналіст має визначити центральне питання історії: про кого або про що йдеться, чому ця тема важлива, який конфлікт чи зміна лежить в її основі, що саме має зрозуміти аудиторія після перегляду матеріалу. Другим принципом є змістовна відповідність між текстом і візуальним компонентом. Зображення не повинно бути випадковою прикрасою. Воно має доповнювати текст новою інформацією, уточнювати простір, показувати героя, фіксувати дію або пояснювати дані. Якщо візуальний елемент не додає смислу, його функція зводиться до декоративної. Третім принципом є композиційна послідовність. У фотоісторії або мультимедійному матеріалі важливо, щоб кадри й блоки розгорталися логічно: від загального контексту до конкретного досвіду, від проблеми до її наслідків, від факту до пояснення. Послідовність формує темп історії та допомагає уникнути хаотичного накопичення зображень. Четвертим принципом є достовірність. У журналістському візуальному матеріалі необхідно перевіряти походження фотографій і відео, дату та місце створення, авторство, можливі ознаки маніпуляції, а також відповідність зображення тексту. Особливо важливим це є в умовах війни, кризових подій

і цифрового поширення користувацького контенту. П'ятим принципом є етична відповідальність. Візуальний сторітелінг пов'язаний із ризиками порушення приватності, повторної травматизації, стигматизації, естетизації насильства, поширення чутливих даних або використання зображень дітей і постраждалих без належної згоди. Тому редакція має враховувати суспільну значущість зображення, можливу шкоду для героїв і потребу в пояснювальному контексті [3].

Важливо зазначити, що цифрове середовище змінило не лише набір форматів, а й саму логіку журналістського наративу. Якщо у друкованому медіа читач зазвичай рухався від заголовка до тексту, то в онлайн-медіа він може почати взаємодію з фотографії, відео, картки в соціальній мережі, push-повідомлення або фрагмента матеріалу в месенджері. Це означає, що візуальний елемент дедалі частіше стає першою точкою контакту між редакцією та аудиторією. Платформізація журналістики посилює значення коротких, мобільних і візуально виразних форматів. Соціальні мережі стимулюють використання каруселей, коротких вертикальних відео, карток із цитатами, інфографіки та фотофактів. Водночас це створює ризик фрагментації: складна історія може бути зведена до одного емоційного кадру або короткого заголовка без достатнього контексту. Тому для сучасного журналіста важливо поєднувати швидкість цифрової комунікації з професійними стандартами. Візуальна привабливість не повинна переважати над точністю, а емоційність – над верифікацією. Саме тому якісний візуальний сторітелінг потребує редакційної роботи з джерелами, підписами, контекстом, авторством, згодою героїв і можливими наслідками публікації.

Візуальний сторітелінг у журналістиці є комплексною формою мультимодальної комунікації, у якій зображення, відео, дані, карта та дизайн не лише супроводжують текст, а й беруть участь у створенні журналістського змісту. Його ефективність визначається не кількістю візуальних елементів, а їхньою наративною функцією, достовірністю, етичною обґрунтованістю та здатністю допомагати аудиторії зрозуміти суспільно важливу тему [4].

Платформізація онлайн-медіа є одним із визначальних процесів сучасної цифрової журналістики. Вона полягає у зростанні впливу цифрових платформ на виробництво, поширення, монетизацію та споживання журналістського контенту. Соціальні мережі, відеоплатформи, месенджери, пошукові системи та агрегатори новин виконують не лише функцію каналів дистрибуції, а й формують правила видимості матеріалів, способи взаємодії з аудиторією та вимоги до структури повідомлення. У платформному середовищі редакції мають враховувати алгоритмічне ранжування, мобільний формат перегляду, обмежений час уваги користувача, технічні параметри публікацій і показники залучення аудиторії. Відповідно, журналістський матеріал адаптується до вимог конкретної платформи: змінюються його тривалість, візуальна композиція, ритм, співвідношення тексту й зображення, роль заголовка, обкладинки, підпису та заклику до дії [8].

Платформізація впливає на журналістський наратив у кількох напрямах. По-перше, відбувається перехід від лінійної моделі викладу до фрагментованої. Традиційний матеріал із послідовним розвитком теми може бути представлений як серія коротких відео, окремі фотографії, дописи або фрагменти інфографіки. Кожен із цих елементів має бути зрозумілим самостійно, але водночас пов'язаним із загальною історією. По-друге, посилюється роль першого візуального елемента. Обкладинка відео, перша фотографія, заголовна картка або початкові секунди ролика часто визначають, чи зупиниться користувач на матеріалі. У зв'язку з цим візуальний компонент набуває функції не лише ілюстрації, а й первинного носія смислу, емоційного акценту та механізму привернення уваги. По-третє, змінюється роль аудиторії. Користувачі не лише споживають журналістський контент, а й коментують, поширюють, доповнюють, переосмислюють і створюють власні візуальні матеріали [9, с. 84]. Це сприяє розвитку інтерактивності, але водночас створює ризики втрати авторського контексту, поширення неперевіреного контенту та зміщення акценту з журналістської цінності матеріалу на його віральність.

Отже, платформізація змінює не лише канали поширення журналістських матеріалів, а й саму структуру візуального наративу. Вона сприяє розвитку мультимодальних, коротких, мобільно адаптованих та інтерактивних форматів, але водночас посилює залежність редакцій від алгоритмів, метрик залучення та технічних обмежень платформ. Ефективне використання візуального сторітелінгу в онлайн-медіа потребує балансу між адаптацією до платформних вимог, змістовою повнотою, достовірністю інформації та дотриманням журналістських і етичних стандартів.

Крім того, цифрове платформне середовище зумовлює переосмислення традиційної моделі журналістського наративу. Якщо друкований або класичний вебматеріал переважно передбачав

лінійний порядок ознайомлення – від заголовка й ліду до основного викладу, коментарів та висновків, – то сучасна платформна комунікація формує фрагментований наратив. Користувач може розпочати взаємодію з журналістською історією з окремого відеофрагмента, фотографії чи цитати. Унаслідок цього матеріал функціонує не лише як завершений текст, а як сукупність взаємопов'язаних модулів, які можуть споживатися в різній послідовності [7, с. 126]. Фрагментація не означає відмови від цілісності журналістської історії. Навпаки, вона потребує особливої редакційної організації: кожен окремий елемент має бути зрозумілим самостійно, але водночас зберігати зв'язок із ширшим контекстом. У платформному середовищі журналістський наратив набуває мережевої структури, у якій користувач переходить між короткими та розгорнутими форматами, візуальними й текстовими компонентами, первинним повідомленням і додатковими поясненнями. Такий принцип відповідає логіці конвергентної культури, де зміст циркулює між різними медіаканалами та передбачає активну участь аудиторії.

Особливого значення в цій системі набуває перший візуальний кадр. У стрічковій моделі споживання контенту саме він часто виконує роль візуального ліду, тобто первинного елемента, що привертає увагу й задає спосіб інтерпретації матеріалу. Перший кадр має за короткий час окреслити тему, емоційний тон і центральний образ історії. Його комунікативна ефективність визначається композицією, наявністю виразного об'єкта, людського виміру події або контрасту. Водночас посилення ролі візуального входу до матеріалу актуалізує етичну проблему: прагнення до високої видимості не повинно призводити до сенсаціоналізації, естетизації травми чи маніпулятивного використання зображень [6].

Поряд із першим кадром зростає значення заголовка, підпису, обкладинки та монтажу. Заголовок у платформному середовищі виконує не тільки номінативну, а й навігаційну та конкурентну функції: він має повідомити ключовий зміст і водночас мотивувати користувача зупинити увагу. Підпис до фото чи відео забезпечує контекстуалізацію зображення, уточнює час, місце, обставини його створення та сприяє верифікації візуального матеріалу. Обкладинка формує первинне очікування від історії, а монтаж визначає її ритм, темп і логіку емоційного розгортання. У коротких відеоформатах монтаж, поєднаний із титрами, звуком і зміною планів, стає одним із головних засобів наративної організації [5].

Сучасний журналістський сторітелінг ґрунтується на мультимодальності – поєднанні тексту, зображення, звуку й графіки в межах одного повідомлення. Різні модуси комунікації не мають механічно дублювати один одного; їхнє завдання полягає у взаємному доповненні. Текст подає фактологічну інформацію, пояснює причини та наслідки події, фото й відео створюють ефект присутності, звук передає атмосферу, голоси героїв і емоційний контекст, графіка структурує дані та полегшує розуміння складних процесів. Відтак смисл журналістської історії виникає не лише через вербальний виклад, а й через взаємодію різних семіотичних ресурсів [6].

Зростання інтерактивності є ще однією визначальною рисою платформного наративу. Аудиторія отримує можливість не лише споживати матеріал, а й коментувати, поширювати, оцінювати, брати участь в опитуваннях, переходити за посиланнями, відкривати додаткові блоки інформації. Користувачі також можуть надсилати власні фото, відео й свідчення, які після професійної перевірки здатні доповнювати журналістський матеріал. Це посилює партисипативний характер медіакомунікації, однак не знімає з редакції відповідальності за верифікацію, модерацію та етичне використання користувацького контенту [7, с. 128].

Платформна логіка передбачає адаптацію однієї історії до різних форматів і технічних обмежень. Розгорнута стаття на сайті, коротке вертикальне відео, серія сторіз, аудіофрагмент, інфографіка або допис у месенджері мають різні параметри тривалості, екранного простору, способів навігації та режимів взаємодії. Тому адаптація не може зводитися до механічного скорочення тексту. Вона потребує зміни композиції, відбору ключових фактів, переосмислення ролі візуального матеріалу та збереження смислового ядра історії в кожному форматі. Такий процес пов'язаний із явищем платформізації, за якого медіавиробництво дедалі більше залежить від технічної інфраструктури, алгоритмів і правил цифрових платформ [8].

Водночас скорочується час, який користувач готовий витратити на первинне сприйняття матеріалу. У ситуації надлишку інформації рішення про перегляд, читання або подальшу взаємодію часто ухвалюється протягом перших секунд. Це стимулює до стислості, чіткої структури, раннього подання ключового факту та використання візуальних маркерів. Проте скорочення часу споживання не обов'язково означає спрощення змісту. Ефективною є багаторівнева організація матеріалу, за якої короткий формат повідомляє основне,

а розгорнутий текст, пояснювальне відео, інтерактивна графіка чи добірка джерел забезпечують глибше розуміння теми [5].

У платформному середовищі також відбувається зміщення акценту від прагнення до повноти повідомлення до емоційного залучення аудиторії. Показники переглядів, реакцій, поширень і часу утримання уваги підсилюють значення емоційно виразних образів та персоналізованих історій. Емоція стає механізмом, який може спонукати користувача до взаємодії з матеріалом, однак її використання має бути врівноважене контекстом, фактологічною точністю та суспільною відповідальністю. Журналістський матеріал не повинен перетворювати складні соціальні проблеми на набір видовищних фрагментів, орієнтованих лише на максимізацію уваги [6].

Отже, трансформація журналістського наративу в платформному середовищі полягає в переході від лінійного текстоцентричного повідомлення до мультимодальної, фрагментованої та інтерактивної історії. Її зміст формується через взаємодію тексту, візуальних образів, звуку, графіки, монтажу, інтерфейсу та аудиторної участі. Візуальний сторітелінг у цій моделі постає не як додаткове оформлення, а як повноцінний інструмент конструювання журналістського змісту, пояснення подій і формування суспільної уваги. При цьому етичний візуальний сторітелінг передбачає поєднання права аудиторії на інформацію з повагою до гідності, безпеки та приватності людей, зображених у матеріалі. Для онлайн-медіа важливо розробляти внутрішні редакційні стандарти роботи з візуальним контентом, які визначатимуть процедури отримання згоди, верифікації, маркування синтетичних матеріалів, захисту вразливих груп, використання шокового контенту та реагування на помилки. Умови платформізації не зменшують, а навпаки посилюють потребу в таких стандартах, оскільки візуальна історія в цифровому середовищі має значний вплив, швидко поширюється та може зберігатися в публічному просторі тривалий час.

Нижче подано якісно-описовий аналіз матеріалів, оприлюднених у період 1–30 червня 2026 року на вебсайтах «Вісті Придніпров'я», Dnipro.media та «Місто і річка». Дослідження було виконано методом якісного контент-аналізу та порівняльного аналізу. Об'єктом стали матеріали трьох регіональних онлайн-медіа міста Дніпро: «Вісті Придніпров'я», Dnipro.media та «Місто і річка» (https://vesti.dp.ua, https://www.dnipro.media, https://mistorichka.media/). Вибірка сформована за доступними датованими публікаціями сайтів та не претендує на суцільний підрахунок усіх матеріалів, оскільки архів і пошукова індексація сайтів відрізняються, тому висновки стосуються виявлених форматів і редакційних моделей, а не абсолютної частоти всіх публікацій. Одиницею аналізу визначено окрему публікацію на вебсайті. У межах аналізу враховано: жанр матеріалу, тип візуального супроводу, наративну функцію фотографії, відео або графіки, співвідношення тексту й візуального компонента, рівень контекстуалізації, потенціал для залучення аудиторії, етичні ризики. Особливу увагу приділено тому, чи є візуальний матеріал лише ілюстрацією до тексту, чи бере участь у самостійному розгортанні журналістської історії.

У межах доступної червневої вибірки «Вісті Придніпров'я» демонструє переважно традиційну новинну модель: короткий або середній за обсягом текст, заголовок, дата, тематичні теги та одна головна фотографія. Наприклад, публікація від 3 червня 2026 року – «Погода та прикмети на середу, 3 червня 2026 року» – є прикладом сервісного контенту, у якому візуальний компонент не формує окремої історії, а виконує допоміжну функцію впізнаваності матеріалу. Отже, домінантним форматом є новинна або сервісна стаття з фотоілюстрацією. Візуальний елемент у цій моделі виконує три функції: привертає увагу в стрічці, тематично маркує матеріал і створює початковий емоційний акцент. Водночас він рідко має послідовну наративну структуру, характерну для фоторепортажу, фотоісторії чи мультимедійного лонгріду. Сильною стороною медіа є регулярність і зрозуміла структура новинного матеріалу. Обмеженням є невисока автономність візуального компонента: читач отримує переважно текстову історію, а не історію, що розгортається через серію зображень, дані, карту, відео або інтерактивні елементи.

У Dnipro.media за червень 2026 року виявлено матеріали, що репрезентують новинний, сервісний і пояснювальний формати. Наприклад, публікація «Як отримати статус ВПО у 2026 році» від 1 червня поєднує інструктивний текст із головним зображенням і структурованою подачею інформації. Матеріали про ремонт Січеславської Набережної від 3 червня, програму Book Space від 8 червня, закупівлю екскаваторів від 14 червня, відзначення випускників у метро від 16 червня та зміни екологічної програми від 28 червня демонструють орієнтацію редакції на пояснення міських рішень, бюджетних процесів, інфраструктури й локальних подій. Домінантним форматом є пояснювальна новинна стаття з однією ключовою фотографією

або тематичною ілюстрацією. У матеріалах про інфраструктурні тендери редакція використовує фотографії загального характеру, зокрема з фотобанків або відкритих джерел. Таке зображення не лише супроводжує текст, а й допомагає швидко ідентифікувати тему: транспорт, комунальне підприємство, міський простір, соціальна послуга чи культурна подія.

Візуальний сторітелінг Dnipro.media має пояснювально-навігаційну функцію. Текст залишається основним носієм фактів, однак заголовок, головне фото, внутрішня структура й посилання на документи створюють більш виразну цифрову логіку подання, ніж у традиційній газетній моделі. Особливо помітним є використання візуального маркування джерел: у матеріалах зазначаються походження фото та джерела даних, наприклад документи Prozorro, міської ради, організаторів подій або офіційних структур. Водночас більшість проаналізованих матеріалів не перетворює візуальний компонент на самостійний сюжет. Фото частіше є тематичною ілюстрацією, ніж доказовим репортажним кадром, серією зображень або інфографікою. Це знижує ризик перевантаження, але обмежує потенціал глибокого візуального занурення в локальну проблему.

Матеріали «Міста і річки» за червень 2026 року зосереджені на міській інфраструктурі, транспорті, безпеці, вартості життя та повсякденному досвіді мешканців. До вибірки увійшли публікації про запуск другого низькопідлогового трамвая від 5 червня, звуження тротуару на проспекті Миру від 7 червня, пошкодження транспортної інфраструктури внаслідок атаки від 15 червня та матеріал «Для “виживання” і для комфорту: скільки грошей потрібно для життя у Дніпрі?» від 23 червня. Домінантним форматом є локальна новина або пояснювальний матеріал про міський простір. У таких текстах візуальний компонент має не лише ілюстративну, а й просторово-орієнтаційну функцію: він допомагає уявити маршрут, транспортний об’єкт, вулицю, місце ремонту або наслідки події. Саме робота з міським простором створює для медіа вищий потенціал розвитку фоторепортажу, картографічного сторітелінгу та візуального пояснення. Матеріал про вартість життя у Дніпрі демонструє інший формат – соціально-економічну пояснювальну історію, побудовану на поєднанні цифр, досвіду людей і міського контексту. Такий тип публікації має потенціал для інфографіки, порівняльних таблиць, візуалізації витрат або портретної фотоісторії. У доступному текстовому вигляді головним носієм наративу є текст, однак сама тема передбачає можливість ширшої мультимедійної подачі. Для «Міста і річки» характерний найбільш виражений зв’язок між візуальною історією та конкретним міським середовищем. На відміну від загальних ілюстрацій, тут фотографія потенційно може бути доказом зміни простору, наслідків інфраструктурних рішень або повсякденного досвіду мешканців. Основний етичний ризик пов’язаний із висвітленням воєнних наслідків: у таких матеріалах важливо не перетворювати пошкодження та людську вразливість на естетичний об’єкт і не розкривати чутливі безпекові деталі.

Проведений якісний контент-аналіз матеріалів онлайн-медіа «Вісті Придніпров’я», Dnipro.media та «Місто і річка» (https://vesti.dp.ua, https://www.dnipro.media, https://mistorichka.media/) за період 1–30 червня 2026 року засвідчив, що всі три редакції використовують візуальний компонент як невід'ємний елемент цифрової журналістики, проте ступінь його інтеграції в журналістський наратив суттєво відрізняється. Найпоширенішою моделлю залишається новинна або пояснювальна публікація з однією головною фотографією, яка виконує переважно функції привернення уваги, тематичного маркування та створення початкового емоційного акценту. У більшості випадків саме текст залишається основним носієм змісту, тоді як візуальний компонент лише доповнює його.

Порівняльний аналіз дозволив виокремити три редакційні моделі використання візуального сторітелінгу. Для «Вістей Придніпров’я» характерна традиційна ілюстративна модель, у якій фотографія супроводжує текст, але практично не бере участі у самостійному розгортанні історії. Dnipro.media демонструє пояснювальну модель, де візуальні елементи підтримують навігацію, структурування інформації та підсилюють її достовірність завдяки посиланню на офіційні джерела, хоча також не набувають самостійної наративної ролі. Найбільший потенціал розвитку власне візуального сторітелінгу виявлено у «Місті і річці», де тематика міського простору, інфраструктури та повсякденного життя створює передумови для використання фоторепортажів, картографічного сторітелінгу, інфографіки та інших мультимедійних форматів.

Загалом результати аналізу свідчать, що регіональні онлайн-медіа Дніпра перебувають на етапі переходу від традиційної текстоцентричної моделі до мультимодальної журналістики. Візуальний контент стає обов'язковим елементом редакційної практики, однак його потенціал як повноцінного

засобу розгортання журналістського наративу використовується лише частково. Переважання ілюстративних фотографій над репортажними серіями, інфографікою, інтерактивними картами чи мультимедійними лонгрідами свідчить, що можливості сучасного візуального сторітелінгу ще не реалізовані повною мірою.

Отримані результати підтверджують загальну тенденцію платформізації журналістики: редакції поступово адаптують матеріали до вимог цифрового середовища, однак розвиток мультимодального наративу потребує подальшого вдосконалення редакційних практик, розширення використання різних форматів візуалізації та поглиблення інтеграції візуального компонента в структуру журналістської історії. Це дає підстави стверджувати, що саме перехід від ілюстративного використання зображень до повноцінного візуального сторітелінгу є одним із ключових напрямів розвитку сучасних регіональних онлайн-медіа.

Висновки. Візуальний сторітелінг є одним із визначальних механізмів трансформації сучасної онлайн-журналістики. Він змінює спосіб організації та сприйняття журналістського матеріалу, переводячи його з переважно текстоцентричної моделі у формат мультимодальної історії, у якій смисл формується через взаємодію тексту, фотографії, відео, звуку, графіки, монтажу та інтерфейсних рішень. Платформізація медіа істотно впливає на структуру журналістського наративу. Він набуває фрагментованого, інтерактивного та адаптивного характеру, оскільки одна історія може поширюватися через різні формати і цифрові канали. Водночас видимість матеріалу, способи його подання та траєкторії аудиторного споживання дедалі більше залежать від алгоритмічних правил платформ, технічних параметрів форматів і показників залучення користувачів. Візуальні формати посилюють здатність журналістики привертати увагу, створювати ефект присутності, персоніфікувати суспільно важливі теми та полегшувати розуміння складної інформації. Проте орієнтація на швидке емоційне залучення може супроводжуватися ризиками спрощення змісту, втрати контексту, сенсаціоналізації та маніпулятивного використання візуальних образів. Тому візуальна виразність журналістського матеріалу має поєднуватися з фактологічною точністю, контекстуалізацією та дотриманням етичних норм.

Перспективним напрямом подальших досліджень є аналіз впливу алгоритмічного ранжування, генеративного штучного інтелекту та коротких відеоформатів на довіру аудиторії до журналістського контенту. Окремої уваги потребує вивчення того, як нові технології змінюють критерії достовірності, способи верифікації візуальних матеріалів і межі професійної відповідальності журналістів у платформному середовищі.

Список літератури:

1. Азєєв С. Трансмедійний сторітелінг як синергія жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ. *Діалог: медіастудії*. 2019. № 25. DOI: https://doi.org/10.18524/2308-3255.2019.25.195600

2. Бірюкова Є. Функціональність фотографій у сучасній українській пресі як фактор підвищення ефективності сприйняття креолізованих текстів (на прикладі видання «Український тиждень» за 2021–2023 роки). *Соціальні комунікації: теорія і практика*. 2023. № 15(2). DOI: https://doi.org/10.51423/2524-0471-2023-15-2-6

3. Подосян А. Специфіка візуального сторітелінгу у відеоконтенті формату журналістика рішень. *Діалог: медіастудії*. 2025. № 31. DOI: https://doi.org/10.18524/2308-3255.2025.31.358476

4. Загорулько Д. Інтерактивність, мультимедійність, гіпертекстуальність: співвідношення ключових характеристик онлайн-медіа. *Обрії друкарства*. 2025. № 1(17). DOI: https://doi.org/10.20535/2522-1078.2025.1(17).324229

5. Domingo D. Interactivity in the daily routines of online newsrooms: Dealing with an uncomfortable myth. Journal of Computer-Mediated Communication, 2011 13(3), 680–704. URL: https://academic.oup.com/jcmc/article/13/3/680/4582989 (дата звернення: 30.07.2026).

6. Van Krieken, K. Multimedia storytelling in journalism: Exploring narrative techniques in Snow Fall. *Information*. 2018. 9(5). Article 123. URL: https://www.mdpi.com/2078-2489/9/5/123 (дата звернення: 25.07.2026).

7. Singer J. B., Domingo D., Heinonen A. et al. Participatory Journalism: Guarding Open Gates at Online Newspapers. Chichester : Wiley-Blackwell, 2011. P. 126-128.

8. Poell T., Nieborg D., van Dijck J. Platformisation. Internet Policy Review. 2019. Vol. 8, no. 4. DOI: https://doi.org/10.14763/2019.4.1425

9. Van Dijck J., Poell T., de Waal M. The Platform Society: Public Values in a Connective World. New York : Oxford University Press, 2018. 304 p.

Kodatska N.O. VISUAL STORYTELLING IN ONLINE MEDIA: THE TRANSFORMATION OF JOURNALISTIC NARRATIVE IN THE CONTEXT OF PLATFORMIZATION

The article explores the features of visual storytelling in contemporary online media within the context of the platformization of media communications. It explores the transformation of journalistic narratives under the influence of digital platforms, algorithmic content distribution, mobile information consumption, and the growing role of visual formats in audience engagement. The study identifies that visual storytelling in the digital environment encompasses photography, video, infographics, animation, interactive elements, multimedia long-form stories, vertical videos, stories, and image carousels. It is established that platformization transforms the traditional linear model of journalistic storytelling into a multimodal, fragmented, interactive, and platform-adapted narrative. The article outlines the main professional and ethical challenges associated with visual storytelling, including editorial dependence on algorithmic mechanisms, the risks of oversimplifying complex issues, manipulative influence, loss of context, privacy concerns, and the problems of verifying and labeling AI-generated content. An empirical analysis of visual storytelling formats was conducted using materials published on the websites of the regional media outlets Visti Prydniprovia, Dnipro.media, and Misto i Richka during the period from June 1 to June 30, 2026. Based on a qualitative content analysis, the study found that all three newsrooms employ visual components as an integral element of digital journalism; however, the degree of their integration into journalistic narratives differs significantly. The findings demonstrate that the transition from the illustrative use of images to fully developed visual storytelling constitutes one of the key directions in the evolution of contemporary regional online media. The study substantiates the need to combine the technological adaptability of online media with journalistic standards, ethical principles, and a critical approach to platform engagement metrics. The practical significance of the research lies in the possibility of applying its findings in newsroom practices, journalism education, and the development of academic courses in visual communication.

Keywords: *visual storytelling, online media, platformization, journalistic narrative, multimedia journalism, visual communication, audience engagement.*

Дата першого надходження статті до видання: 24.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 17.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 23.10.2026